

220074 - Sahabelerle ilgili şüpheler ve bu şüphelere cevap

Soru

İbn Ebi Asım'ın kitabı olan el Sünne kitabında Ali Radiyallahu anhu şöyle demiştir: "Beni, Ebu Bekir ve Ömer'den daha üstün tutanı görmek istemiyorum, aksi takdirde onu iftira cezasına çarptırım". mademki Ali Radiyallahu anhu, Ebu Bekir ve Ömer ondan halifeliğe daha evla olduklarını itiraf ediyor, o halde neden bir takım sahabelerle Ebu Bekir'e bey'at işleminde gecikti?

İkincisi: Osman bin Affan Radiyallahu anhu'nun Ammar bin Yasir Radiyallahu anhu'yu vurduğu olaydır. Nitekim onu iki defa vurmuştur. Birincisi: Osman Radiyallahu anhu'nun Müslümanların malını kullanması konusunda muhalefet edince mescitte onu alanen bir şekilde vurdu. İkincisi: muhaliflerden Osman'ın Ebu bekir ve Ömer'e uyma konusunda başarız olduğuna dair bir mektup takdim gönderdiklerinde Osman, Ammarı dövmüştür. Ali Radiyallahu anhu Ammar'ın vurulmasına şahit olduğu halde neden bir şey yapmamıştır. Bu tür iddiaların doğruluğu ne derecededir?

Detaylı cevap

Birincisi: Sahabeler - en üstün kişiliğe sahip olmalarına rağmen- beşerdirler. İnsanlar arasında olan tartışma, ihtilaf ve farklı bakış açıları, sahabeler arasında da meydana gelebilir. Ancak hakkı bilme, doğruya yönelme, hak ile amel etme, hatasından dönme konusunda herkesten daha hızlı olduklarında kimse şüphe edemez.

Bu konuda vacip olan şudur: Sahabeler arasında olan ihtilaflara girmemek ve onlar hakkında kötü düşünmemektir. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem ile arkadaşlık etmiş, onunla hicret etmiş, onunla cihat etmiş ve onun arkasında namaz kılmış bir topluluktan daha iyi bir topluluk nerede görebiliriz ki? Daha detaylı bilgi için ([127028](#)) nolu sorunun cevabına bakınız.

İkincisi: Abdullah bin Ahmed “El Sünne/ 1312”, İbn Ebu Asım El Sünne/ 1219”, “Beyhaki el İtikat s. 358’de Ali Radiyallahu anhu’nun şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: “Kimse beni Ebu Bekir ve Ömer’den üstün tutmasın aksi takdirde ona iftira haddini uygulayım”

Üçüncüsü: Ali Radiyallahu anhu’nun Ebu Bekir’e bey’atı her ne kadar birkaç ay gecikmiş olsa dahi sonradan ona beyat ettiği sahih kitaplarda sabittir. Ali, Ebu Bekir’e hiçbir muhalefet sergilememiş ve ayrımcılık yapmamıştır. Sadece bey’atı geç yapmıştır. Bunun sebebi ise Ebu Bekir, Ömer ve diğer sahabelere kendisinden habersiz bu konuda karar verdikleri için biraz dargındı. Nitekim onun fazileti ve konumu göz önünde bulundurulduğunda; onun istişareye katılması ve ondan habersiz karar verilmemesi gerekirdi.

Ancak Ali Radiyallahu anhu, fitnenin olmaması ve halife tayini gecikmesiyle Müslümanlar arasında ihtilafın olmaması için acele edildiği mazerete karşın sahabeleri mazur görmüştür.

Ali Radiyallahu anhu’nun geç bey’at etmesinin nedenlerinden biri de; Fatima Radiyallahu anha miras hakkını talep edince Ebu Bekir, olumsuz karşılık verdi. Buna karşı Fatima ona darıldı. Ali Radiyallahu anhu, halen taze olan Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem’in vefatından dolayı hüznle birlikte Fatima’nın bu dargınlığına eşlik etmiştir.

Buna rağmen Ali Radiyallahu anhu, Ebu Bekir’e beyat etmeye karşı gelmemiş, gecikme söz konusu nedenlerden dolayı olup daha sonra hiçbir baskı altında olmadan bey’at etmiştir.

İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi: “Mütevâtir olarak biliniyor ki Ebu Bekir’in bey’atine sadece Sa’d bin Ubade geç kalmıştır. Ali ve Haşimoğulları, tüm insanların ittifakıyla ona beyat ettiler, ancak bazıları Ali’nin bey’atı altı ay, bazıları bir gün gecikmiş diyorlar ama sonuçta hepsi baskı olmadan gönüllü olarak bey’at etmişlerdir.

Minhac sünne 8/232.

Daha detaylı bilgi için ([147540](#)) nolu sorunun cevabına bakınız.

Dördüncüsü:

Osman Radiyallahu anhu'nın Ammar'ı vurduğu sabit değildir. Bununla birlikte Ali Radiyallahu anhu böyle bir şeye şahit olsaydı mutlaka karşı çıkardı. Bu konuda ki rivayetlerin senedi sahih değildir.

İbn şuba "Tarih el Medine 3/1098" şöyle dedi: Osman Ammar'ı vurduğu sabit değildir, sabit olsa dahi bir İmam hüküm altında olan kişileri uygun gördüğü şekilde hatalı olsa dahi cezalandırabilir.

Sonuç olarak tarihçiler ve müfessirler olayları aktarırken çok detaylı incelemedikleri senet ve rivayet kurallarını uygulamadıkları için bir takım hatalara düşmüşlerdir.

En iyisini Allah bilir.